

muzejní

TRŮJLÍSTEK

ČASOPIS MUZEA V BRUNTÁLE

2/2026

JARNÍ ÚKLID

NA HRADĚ SOVINCI

HRAD SOVINEC

23. – 24. 5. Řemeslný jarmark

Hrad Sovinec se během Řemeslného jarmarku promění v živé středověké tržiště plné tradičních řemesel. Návštěvníci nahlédnou do života našich předků – uvidí výrobu historických svíček, ruční zpracování vlny, tvorbu plstěných klobouků a poznají vůně i chutě dobové kuchyně.

Doprovodný program nabídne šermířská vystoupení, orientální tance i středověkou hudbu.

HRAD SOVINEC

6. – 7. 6. Myslivecké letní slavnosti

První červnový víkend se na Sovinci uskuteční tradiční Myslivecké letní slavnosti. Program nabídne myslivecké soutěže, zajímavosti z oblasti ochrany přírody, historii myslivosti i informace o myslivecké kynologii a Řádu svatého Huberta, který je s myslivostí neodmyslitelně spjat.

Součástí programu bude od 14:30 v sobotu 6. června rovněž vernisáž výstavy „Jindra ze Sovince“ věhlasného fotografa **Jindřicha Štreita** k jeho významnému jubileu.

(MK)

SPOLUPRÁCE A UDÁLOSTI

Den s Technotrasou

Již tradičně se společně s ostatními partnery projektu **TECHNOTRASA** budeme prezentovat na **Dnu s Technotrasou 9. května v Ostravě** v Dolní oblasti Vítkovic. Zároveň s touto akcí bude probíhat i oblíbený festival **Pojez fest** (www.pojez.cz), který nabídne rozmanité chutě a vůně všem milovníkům dobrého jídla a pití. Zveme vás na den plný gastronomie, řemesel, techniky, ale i kultury a hudebních vystoupení! Vstup na obě akce je ZDARMA.

A pro ty, kteří ještě **TECHNOTRASU** neznají, pár informací. Co to tedy je? Technotrasa propojuje místa, na nichž vás čekají nezapomenutelné zážitky připomínající **technickou** a **řemeslnou** vyspělost severní Moravy a Slezska. Počet zapojených partnerů každým rokem stoupá (aktuálně 34 objektů) a všechny propojuje i aplikace, díky které za návštěvu získáte body a následně pak zajímavé ceny. Více na www.technotrassa.cz.

TECHNOTRASA
surová krása

Tajemství hradiště

Třetí ročník společné prezentace příspěvkových organizací Moravskoslezského kraje z oblasti kultury, mezi které patří i Muzeum v Bruntále, zná své místo a termín. Vydejte se s námi za **Tajemstvím hradiště 30. května do Chotěbuzi** (www.archeoparkchotebuz.cz). Tento ročník hostí Muzeum Těšínska.

V Archeoparku vás čeká napínavá výprava do minulosti plná úkolů, záhad a zábavných aktivit pro děti i jejich rodiče. A kdo další pro vás bude připravovat hry a úkoly?

- ✓ **Muzeum Těšínska** (Archeopark Chotěbuz, Muzeum Trojmezí Jablunkov, Kotulova dřevěnka nebo Památník životické tragédie),
- ✓ **Muzeum Beskyd Frýdek-Místek** (zámek Frýdek-Místek a hrad Hukvaldy),
- ✓ **Muzeum Novojičínska** (zámek Kunín, Žerotínský zámek Nový Jičín, zámek Nová Horka, Muzeum Tatra Kopřivnice, Muzeum Šipka Štramberk, Muzeum Frenštát pod Radhoštěm, Svět Komenského Fulnek, Rodný dům Františka Palackého Hodslavice nebo Centrum tradičních technologií Příbor),
- ✓ **Černá kostka**,
- ✓ **Těšínské divadlo Český Těšín**,
- ✓ **Galerie výtvarného umění v Ostravě**,
- ✓ **Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě**.

(KK)

SPOLUPRÁCE A UDÁLOSTI

V roce 2026 slaví **Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS)** 30 let od svého založení. Toto významné výročí se promítne do celé řady aktivit a akcí napříč republikou — a jednou z nich bude i společný program připravovaný s Muzeem v Bruntále.

Ve druhém červnovém týdnu proběhne v muzeu speciální výstava „Vnímej smysl“ zaměřená na moderní **kompensační pomůcky pro osoby se zrakovým postižením**. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet různé technologie i praktické pomůcky usnadňující každodenní život. Součástí programu budou každý den živé ukázky a přednášky odborníků. Výstava bude nejen pro veřejnost, ale bude propojena i s workshopy pro školy.

SONS 30
Museum v Bruntále

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.
– pobočka Bruntál a Muzeum v Bruntále p. o. pořádají

výstavu

VNÍMEJ SMYSLY

Kompensační pomůcky

8. – 12. 6. 2026

ZÁMECKÁ KAPLE
BRUNTÁLSKÉHO ZÁMKU

MINISTERSTVO KULTURY
světluška
Nadační fond
www.mu.br.cz

Během letních prázdnin se pak návštěvníci zámku mohou těšit na výstavu „Kulturní dědictví naší země na kresbách a malbách“ slabozrakého malíře **Lukáše Černého**, která je součástí 32. ročníku festivalu DNY UMĚNÍ NEVIDOMÝCH. Již nyní vás zveme na slavnostní vernisáž, která se uskuteční ve středu **1. července** za hudebního doprovodu nevidomého zpěváka **Radka Žaluda**.

Během podzimu plánujeme ještě jednu společnou výstavu se SONS – kresby **Adama Tomáše**.

(KK)

OHLÉDNUTÍ

Děckař na zámku

V zámecké sala terreně jste měli 17. února možnost poznat pana doktora **Cyrila Matějku** alias **Děckaře**. Byl milý, vtipný a poutavě vyprávěl o všem, co vás zajímalo. Součástí byla i autogramiáda jeho úspěšné knihy **Děcké lékařství**.

Děkujeme všem, kteří dorazili, za skvělé otázky i společně strávené odpoledne. A především děkujeme panu doktoru Matějkovi za jeho čas, vstřícnost a energii, kterou do besedy vložil.

Valentýn na zámku

Návštěvníci si 14. února užili výjimečnou atmosféru historických interiérů, které se pro tuto příležitost rozzářily svíčkami a drobnými valentýnskými detaily.

Děkujeme všem, kteří přišli strávit valentýnský podvečer právě k nám. Jsme rádi, že jsme vám mohli nabídnout příjemný večer, který se nesl v duchu romantiky, humoru, elegance a příjemných zážitků. Už teď se těšíme na další setkání!

(KK)

ROZHOVOR

Bc. Michal Koutný – kastelán hradu Sovince

Deset let v historii hradu pouze kratičký okamžik, ale deset let v životě kastelána představuje významný milník, tedy čas, kdy je třeba se ohlédnout zpátky. 1. února uplynulo právě deset let od doby, kdy na Sovinec nastoupil **Michal Koutný**.

Kastelán hradu Sovince Michal Koutný

Michale, bylo vždy Vaším snem stát se kastelánem?

Můj osud pravděpodobně ovlivnil fakt, že jsem vyrůstal pod jedním z největších českých hradů – Helfštýnem. Tam jsem také 18 let pracoval jako průvodce. Kromě samotného provázení jsem postupem času také pomáhal s organizací různých akcí a podílel se na chodu hradu. Během této doby mě asi poprvé napadlo, že by mě bavilo stát se kastelánem a spravovat celý hrad. To vedlo k tomu, že jsem vystudoval bakalářský obor Muzeologie na Masarykově univerzitě v Brně. Po studiu jsem čekal na tu správnou příležitost a tou bylo vyhlášení výběrového řízení na pozici kastelána hradu Sovince.

Jaké byly Vaše začátky na Sovinci?

Víte, každý začátek je složitý. Bylo nutné proniknout do tajů hradu, jeho provozu a specifik, zkrátka jeho jedinečnosti. Hrad se stal nejen místem k práci, ale i mým domovem.

Takže Vy na hradě i bydlíte?

Ano, byla to jedna z podmínek výběrového řízení. Na hradě správce vždycky bydlel.

Jak se Vám změnil život, když jste se přesunul „na konec světa“ - na Sovinec?

Kastelánství není práce na osm hodin denně. Tady se prostě dělá, když je potřeba, a na čas se nehledí. Jde o to, aby se zajistil veškerý provoz hradu a lidé byli spokojeni. Samozřejmě to znamená méně osobního

volna. V zimě jsou tu trochu bojové podmínky, protože jsme úplně na kraji republiky, není tu ani obchod a já s oblibou říkám, že jediná kultura v okruhu 15 km jsme my. Ale člověk si zvykne. A upřímně řečeno, po sezóně, když hradem projde 60 000 lidí a vše se řeší za provozu, si člověk v zimě rád odpočine. A tady je opravdu klid.

Bydlíte tedy na hradě celoročně. Asi klasická otázka, není Vám někdy smutno?

Ne. Mám spoustu práce, takže na nějaké smutnění nemám čas. Navíc mi společnost dělá už 8 let má věrná Čertice. Je to krásná a milá společnice – husky, která už několikrát ukázala, že mě i hrad bude vždycky bránit.

O Sovinci se traduje mnoho pověstí a pověr, straší tady? Setkal jste se s neobvyklými jevy?

Jako na všech historických objektech i tady se dějí nevysvětlitelné věci. Je jen na Vás, jestli si je připouštíte, nebo se je snažíte logicky zdůvodnit. Sovinec je energeticky velmi silné místo a je třeba s tím počítat.

Co si vlastně může člověk představit pod prací kastelána? Co všechno obnáší?

Práce kastelána je hodně rozmanitá. Zahrnuje správu památky, úředničtinu, spoustu papírování, ale také mnoho jednání s lidmi. Nejkrásnější je pro mě organizování akcí pro návštěvníky. Každý víkend hrad ožívá. Přijíždějí šermíři, sokolníci, herci, hudebníci, průvodci, ale také dobrovolníci, tzv. brontíci, kteří nám na hradě pomáhají. Každý víkend má akce jiný charakter, někdy je čistě šermířská, jindy historická, strašidelná, máme i řemeslný jarmark nebo hudebně-divadelní festival. Vždycky mě potěší, když vidím spokojené tváře dětí i dospělých. A to všechno by nebylo možné bez podpory Muzea v Bruntále, za což mu patří velký dík.

Kdo jsou ti Vaši „brontíci“?

Jsou to dobrovolníci, kteří nám jezdí na hrad pomáhat a bez nichž by se hradní akce neobešly. Pomáhají při kontrole vstupenek, na Sovineckém rébusu, při programech na 5. nádvoří, ale i při vystoupeních v rámci prohlídek. Nezaleknou se ani údržbářských prací, opravují a natírají lavičky, hrabou trávu, starají se o zeleň na hradě... Ještě než se hrad na jaře otevře, připraví pod mým vedením hrad na novou sezónu, na podzim zase na zimní spánek. A to všechno dělají zdarma. Vytvořili výbornou partu. Sovinec se stal jejich srdeční záležitostí a rádi a často se sem vracejí.

Jak se hrad za 10 let změnil?

Řekl bych k nepoznání. Stavební práce probíhají prakticky neustále – hrad dostává svou původní podobu. A ještě zdaleka nejsme u konce. Už nemusíte absolvovat jen základní okruh, ale můžete zažít i dobrodružnější výpravu okruhem vnějšího opevnění, a pokud máte děti, čeká vás speciálně upravená prohlídka pro práčata. Ale

nejde jen o rekonstrukce. Hrad znovu ožívá! Nejsou tu jen expozice, ale pulzující život. Díky pravidelným akcím se hrad dostává do povědomí lidí a na zvyšující se návštěvnosti se podílejí nejen Češi, ale i turisté ze zahraničí, zejména ze Slovenska či Polska.

Všechny akce určitě připravujete s láskou. Která z nich je Vaše nejoblíbenější?

Těžko vybírat. Každá má svoje kouzlo a není víkend, kdy bychom se na hradě nudili. Snažíme se o co nejpestřejší program. Již několik let pořádáme v květnu hudebně-divadelní festival Bubofest. Na začátku července nás čeká již 15. ročník Sovineckého šperku, kde se můžete seznámit s různými technikami šperkařství. Z takových typicky historických akcí bych rád vyzvedl Poslední vzdor, který se koná první víkend v srpnu, kdy kromě klasických vystoupení probíhá v poledne i rekonstrukce obléhání hradu a nechybí zde ani dělostřelectvo. A poslední víkend v srpnu se opakovaně děti sjíždějí na Školu kouzel.

Na co jste nejmíc pyšný?

Určitě na lidi kolem sebe – zaměstnance, brigádníky, brontíky, ale i na návštěvníky hradu, kteří se k nám rádi opakovaně vrací. Také díky nim hrad žije a vzkvétá.

Co Vás v poslední době potěšilo?

Poprvé v historii se hrad stal opravdu pohádkovým. V předloňském roce k nám zavítali filmaři a Sovince se stal sídlem zlého krále v úspěšné pohádce Zlatovláska, která loni přilákala do kin tisíce diváků u nás i v zahraničí.

Jaké jsou Vaše plány do budoucna?

Nechejte se překvapit. Plánů mám spoustu, nicméně zatím ještě není správná doba na jejich zveřejnění. I v dalších letech nás čekají stavební úpravy, otevírání dosud nepřístupných částí hradu a samozřejmě velké množství rozmanitých kulturních akcí.

Pomocníci, kamarádi, brontíci a zaměstnanci na Sovinci

Děkuji Vám za rozhovor a přeji hodně úspěchů do dalších let.

(MK)

Co nás čeká v letech 2026–2027 v Muzeu v Bruntále?

Právě probíhající rekonstrukce **zámku** vstoupila do svého posledního roku. Většina oken na vnější straně budovy zámku je již opravena či zcela nově vyrobena a nahrazena. Dokončena je také část fasády, především v části směrem k sala terreně. V těchto týdnech probíhá revitalizace střechy nad hlavním vstupem, která patří k technicky nejnáročnějším etapám celé obnovy. Práce však opakovaně ovlivňují povětrnostní podmínky, a tak další postup bude záviset na aktuálním počasí.

Z rekonstrukce zámku

Návštěvnícká sezóna bude i letos mírně omezená. Z bezpečnostních důvodů zůstane uzavřené nádvoří a provoz zámeckého parku bude přizpůsobován potřebám stavby. Přesto však zámek zůstává otevřen.

Nový **depozitář** umožní centralizovat uložený materiál, zajistit lepší klimatické a bezpečnostní podmínky a zároveň vytvořit moderní zázemí pro práci se sbírkami – od evidence až po konzervátorské zásahy. Následovat bude fáze vybavení, stěhování sbírek a zkušební provoz. Plnému účelu by měl depozitář sloužit od roku 2027.

Základy nového depozitáře

(KK)

POKLADY Z MUZEJNÍCH SBÍREK

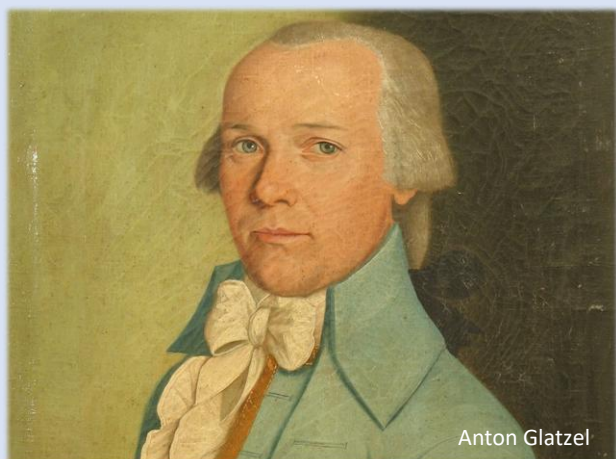
Pro letošní rok jsme pro vás připravili novou rubriku s názvem **Poklady z muzejních sbírek**. Každý z našich kurátorů prošel svůj depozitář a vybral jeden předmět, který si podle něj zaslouží zvláštní pozornost. Prostřednictvím krátkého povídání vám jej představí. Dozvíte se, odkud pochází, k čemu sloužil a čím je zajímavý.

V novém čísle Muzejního trojlístku nahlédneme do depozitáře kurátorky Mgr. Květoslavy Málkové, Ph.D., která má ve správě sbírky etnografické, umělecko-historické a historické. Ta pro vás připravila ne jeden, ale hned pět pokladů z Razové!

Rodinné portréty ze svobodného dvora v Razové

Ve sbírkách Muzea v Bruntále se nachází zajímavý soubor pěti rodinných portrétů, jejichž příběh v muzejní sbírce začal v roce 1924. Tehdy je do muzea přinesla paní Alice Glatzelová z Razové. Městské muzeum v té době obrazy odkoupilo za 200 korun a do evidence je zapsalo jako portréty rodičů a jejich dětí, údajně z rodiny Rossmanithů, někdejších majitelů svobodného dvora v Razové z doby císaře Josefa II.

Zápis v přírůstkové knize muzea však nebyl zcela přesný a časem se na rodinné portréty téměř zapomnělo. Obrazy byly ve sbírkách rozděleny pod různými evidenčními čísly a dlouho nebylo zřejmé, že původně tvořily jeden celek. Teprve nedávno se podařilo jednotlivé malby znovu spojit dohromady a objasnit jejich původ a dataci.

Anton Glatzel

Dnes již víme, že portréty pochází pravděpodobně z období mezi léty 1803–1806 a zachycují rodinu Antona Glatzela, majitele svobodného statku v Razové, a jeho ženu Viktorii. Rodina patřila k místní venkovské elitě, vlastnili rozsáhlý dvůr – pole, louky i hospodářství. Součástí majetku byla například pila a olejna (mlýn a lis na výrobu oleje). Není proto překvapivé, že si tato rodina

mohla dovolit nechat zhotovit reprezentativní rodinné portréty.

Na obrazech jsou vedle rodičů zachyceni také tři jejich synové, pravděpodobně Josef, Karl Franz a Adolf. Mladí chlapci jsou oblečeni do elegantních kabátků podle tehdejší městské módy a každý z nich drží drobný symbol – například ptáčka nebo větvičku. Podobné motivy byly v portrétní malbě té doby oblíbené a často symbolizovaly nevinnost a dětství.

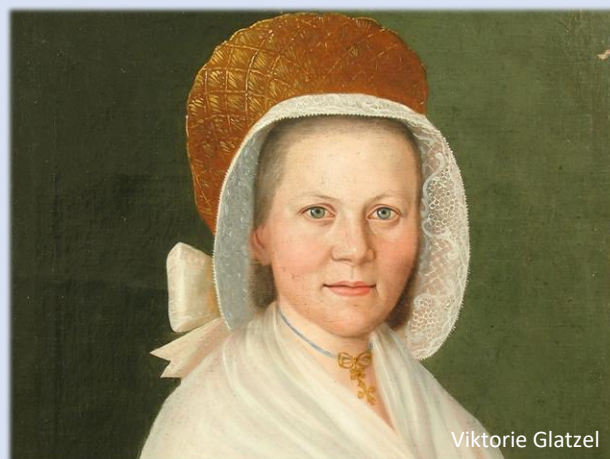

Joseph Glatzel

Karl Franz Glatzel

Adolf Glatzel

Podle stylu malby i srovnání s dalšími dochovanými díly se podařilo určit také autora. Portréty s velkou pravděpodobností vznikly v ateliéru opavského malíře Antona Blasche, který ve Slezsku působil na přelomu 18. a 19. století. Rodinné podobizny tak představují nejen zajímavý doklad života zámožné venkovské rodiny, ale také ukázkou regionální portrétní malby z počátku 19. století.

Viktorie Glatzel

Soubor portrétů rodiny Glatzelových je dnes cennou součástí sbírek Muzea v Bruntále. Připomíná nejen osudy jedné rodiny, ale také dobu, kdy se i na venkově objevovala snaha zachytit vlastní postavení a význam prostřednictvím umění.

(NV)

PROGRAM MUZEA V BRUNTÁLE NA DUBEN – ČERVEN 2026

VÝSTAVY NA ZÁMKU

15. 1. – 3. 5. 2026 – HLEDÁNÍ DIVOČINY ANEB 20 EVROPSKÝCH ZEMÍ VE FOTOGRAFII

Objevte krásy evropské přírody prostřednictvím objektivu bruntálského fotografa Štěpána Mikulky.

5. 3. – 30. 4. 2026 – OD HLÍNY K NÁDOBĚ

Co vše obnáší hrnčířské řemeslo a jak se v průběhu staletí proměnilo? V rámci výstavy vstoupíte i do hrnčířské dílny.

16.5. – 30. 10. 2026 – VŠUDE DOBŘE

Výstava představuje průřez autorovým dílem doplněný o několik novějších prací a soustředí se na klíčový motiv Formanovy tvorby: mutaci a transformaci. Jeho figurativní malba pracuje s tělem jako se znakem – s jeho gestem, rolí, maskou i zranitelností.

AKCE NA ZÁMKU

15. 5. 2026 – MUZEJNÍ NOC

Tradiční akce na zámku spojená s vernisáží výstavy děl Pavla Formana s názvem „Všude dobře“. Letošní akce bude spojena s uměleckou tvorbou v různých podobách i staletích. Nabídne nejen setkání s Pavlem Formanem, ale součástí budou i netradiční prohlídky zámecké expozice, během nichž návštěvníkům budou představeny nejzajímavější a nejzajímavější díla z fondů Muzea v Bruntále.

PŘEDNÁŠKY NA ZÁMKU

Muzeum pro seniory & Muzeum pod lupou

13. a 16. 4. 2026 – Od hlíny k nádobě (N. Večeřová, K. Olejníčková)

11. a 14. 5. 2026 – Osobnosti Bruntálska (I. Hornišer)

8. a 9. 6. 2026 – Jindra ze Sovince (J. Štreit)

Odpolední přednášky pro veřejnost v sala terreně

16. 4. 2026 – Od hlíny k nádobě (N. Večeřová, K. Olejníčková)

14. 5. 2026 – Osobnosti Bruntálska (I. Hornišer)

9. 6. 2026 – Jindra ze Sovince (J. Štreit)

VÝSTAVY NA SOVINCI

3. 4. – 1. 11. 2026 – KOV A KŮŽE

Výstava představí práce žáků Střední školy gastronomie, farmářství a služeb Jeseník, jejichž hlavním tématem jsou právě kov a kůže.

23. 5. – 31. 7. 2026 – MALÝ SLON

Výstava malíře Petra Meleckého představí především krajinné malby inspirované proměnami přírody – podzimními a zimními motivy i tichými kouty krajiny nesoucími klid a hloubku.

6. 6. – 1. 11. 2026 – JINDRA ZE SOVINCE

Výstava k významnému životnímu jubileu věhlasného fotografa Jindřicha Štreita, který letos oslaví 80 let. Díky úzkému vztahu k hradu Sovinci, se mu někdy přezdívá Jindra ze Sovince.

AKCE NA SOVINCI

3. – 6. 4. 2026 – VELIKONOCE NA SOVINCI

Oslava svátků jara na hradě Sovinci.

11. – 12. 4. 2026 – HRADOHRANÍ

Netradiční víkend s divadly pro malé i velké.

18. – 19. 4. 2026 – SRNČÍ STEZKOU

Vítání jara se sokolníky a Jihočeskými komedianty.

25. – 26. 4. 2026 – PO STOPÁCH MINULOSTI

Ukázky klubů vojenské historie, dělostřelecké a mušketýrské jednotky.

1. – 3. 5. 2026 – BUBOFEST

Multizánrově laděný hudebně-divadelní festival nejen pro všechny milovníky hudby a divadla.

8. – 10. 5. 2026 – KMOTRA SMRT

Vojenská historie aneb bojové umění středověku.

16. – 17. 5. 2026 – KOLOTOČ PRÍMA POHÁDEK

Putování po Sovinci z pohádky do pohádky.

23. – 24. 5. 2026 – ŘEMESLNÝ JARMARK

Celý hrad se promění v živé středověké tržiště plné dobových řemesel.

30. – 31. 5. 2026 – KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Hrad plný stanovišť se zábavnými úkoly pro děti i dospělé.

6. – 7. 6. 2026 – MYSLIVECKÉ LETNÍ SLAVNOSTI

Víkend o myslivosti, myslivecké kynologii, sokolnictví a ochraně přírody s doprovodem mysliveckých trubačů.

13. – 14. 6. 2026 – JAK VZNIKAJÍ DĚJINY

Život a etiketa při námluvách na gotickém hradě.

20. – 21. 6. 2026 – SLAVNOSTI PÁNŮ ZE SOVINCE

Víkend zaměřený na období gotiky a rané renesance.

27. – 28. 6. 2026 – POPLETENÉ POHÁDKY

Netradiční prohlídky se scénkami z pohádek, které se nám tak trochu zamotaly.

Podrobný program najdete

na našich webových stránkách: www.mubr.cz
nebo na sociálních sítích

facebook.com/muzeumbruntal,
facebook.com/zamekvbruntale, facebook.com/Sovinec
a instagram.com/muzeumvbruntale/.

Krátká videa můžete zhlédnout na našem kanále na
youtube.com pod název Muzeum v Bruntále
(youtube.com/@muzeumvbruntaleprispevkova7825).

Muzeum
v Bruntále

MUZEJNÍ TROJLÍSTEK – čtvrtletník Muzea v Bruntále

Vydává: Muzeum v Bruntále, příspěvková organizace, Zámecké náměstí 1/7, 792 01 Bruntál, IČ 00095354, www.mubr.cz, e-mail: info@mubr.cz, tel.: 554 717 947. Redakce: Ing. K. Kuligová, Mgr. V. Čapka, Mgr. M. Balarinová, Mgr. N. Večeřová. Kontakt: k.kuligova@mubr.cz, 736 151 974. Zdroj fotografií: Fotoarchiv Muzea v Bruntále (pokud není uvedeno jinak).
MK ČR E 24383, č. 2/2026 vydáno v Bruntále 1.4.2026, ISSN 2788-0729